

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Plaitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák. :::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 127. szám.

Szombat, június 6.

Nagybecskerek fejlesztése.

Nagybecskerek, június 6.

Múlt hetekben több cikk jelent meg dr. Hochstrasser Miklóstól, melyekben kifejtette, miként vél Nagybecskerekből egy gazdaságilag és társadalmilag kimagasló várost csinálni és én alábbiakban, részint egyeseket ismételve, részint ujjakkal kiegészítve következőkben képzelném, hogyan lehetne Nagybecskerekből kulturvárost fejleszteni.

Általánosan elismert tény az, hogy egy város csak úgy fejlődhetik, ha egészséges, vagyonos, művelt polgárokkal bír; tehát elsősorban fontos volna egy új, egészséges, erős nemzedéket nevelni, mely csak úgy lehetséges, ha városunk a közegészségügynek megfelelőleg társadalompolitikailag minden tekintetben a mai kultúra fegyvereivel a legvégső határokig mindent elkövet, hogy azzá legyen.

Egészséges, erős és józan nemzedéket pedig csak úgy lehet nevelni, ha városunk gondoskodik egészséges ivóvizről, friss üdítő levegőről és a hatóság, tanítósság és szülők által gyermekeinkbe beleneveljük a tisztaság érzetét, a szép és jó iránti szeretetet.

Hogy ezeket elérhessük, elsősorban szükséges volna városunk csatornázása. Most a közeledő nyárral eléggé tapasztaljuk, hogy utcai nyílt csatornáink mily büzt terjesztenek és az egészségre milyen veszélylyel bírnak. A csatornában nemcsak a szennyvizet látjuk, hanem benne van az összes házi növényi és állati hulladék, mely a baktériumok és fertőző kórok tanyája. És azt hiszem, elég undorító más egyéb tárgyakat is lehet néha-néha észlelni.

Mindez a csatornázás által egy csapásra megszűnne, különösen ha vele egyúttal a vízvezeték bevezetettik. Tehát a második fontos cél legyen a vízvezeték bevezetése, mely nemcsak egészséges, tiszta és jó ivóvizet adjon, hanem a főzéshez, mosáshoz és fürdéshez elegendő vizet szolgáltatson. Bebizonyított tény az, hogy azon városok, melyek csatornázással egybekötött vízvezetékekkel bírnak, egészségügyi szempontból statisztikailag első helyen állnak.

Városunk ugyan már régen foglalkozik vízvezeték bevezetésével, azonban ha már azt csinálja, úgy okvetlenül szükséges a csatornázás, mivel csatornázás nélkül egészségügyi szempontból a vízvezeték magában véve nem elegendő, másodsorban pedig anyagiakban is sokkal többet nyer a város ha mindkettőt egyszerre létesíti, mint külön-külön az egyiket vagy a másikat.

Most pedig áttérek városunk szépitésére. Itt elsősorban a külföldet és a nagyvárosokat például venni, hiszen Nagybecskerek Torontálvármegye székhelye s

így indokolt, hogy ez irányban is tétessék valami, t. i. a tereket és utcákat fásítani és parkirozni egyik főkéllék. Nemesak külföldön, hanem hazánkban is már találunk városokat, hol minden ház előtt bokrok és virágok vannak ültetve — kivételesen helyben is 2—3 ház előtt —, ezeknek célja nemesak a városnak külső díszet adni „Blumens-tüdechen“-né csinálni, hanem közegészségügyi szempontból is nagy fontosságúak, mert élelyt, özondus levegőt adnak. Hisz Nagybecskerek város nemesak poráról híres, hanem a tüdővész halandóságával hazánk városai közt ugyszólván első helyet foglal el; pedig a tüdővész és más járványos betegségek ellen a legerősebb fegyver az általános tisztaságon kívül, a tiszta pormentes levegő is.

Nagybecskereken tehát minden teret fásítani és parkirozni kell; így a vasut előtti részt, a vágóhid körüli részt, a gabonateret, a vásártér és az összes tágasabb utcákat.

Ha egy nagyvárosi, vagy pláne külföldi ember Nagybecskerekre jön és látja a csupaszig tereket, úgy önkéntelenül „Kelet“-re képzeli magát, mivel a keleti városoknak van ilyen képe, részint a dologtalan, részint a munkakerülő köpködő szegény népével.

Városunk szépitéséhez hozzájárulna még egyes középületek mielőbbi felépítése. Így a pénzügyi palota és a Rózsaszálló közt áll az egyemeletes volt törvényszéki épület, melyben most a városi tisztviselők dolgoznak. Ez az épület a tisztviselőkre és a benne megforduló közönségre nézve is a színházzal együtt nemesak közegészségellenes, hanem életveszélyes.

Miért is elsősorban szükséges volna a régi városháza helyén egy új, szép modern városházát építeni, ahol az emeleteken az összes városi alkalmazottak nyernének elhelyezést, míg az alsó traktusokban üzleteket lehetne jó bér mellett kiadni.

A volt egyemeletes törvényszéki épületet kétemeletes palotává kell átalakítani és pedig elől az egyik oldalon legyenek kiadó üzletek, a másik oldalon pedig egy modern mozi; míg az emeletek lakásokként volnának kiadandók. A régi színház magában véve mint említém, életveszélyes, lebontandó, mivel legközelebb ugyanis egy új színház fog épülni és mozira is alkalmatlan és veszélyes. Talán találkozik is egy vállalkozó, ki maga egy modern Mozit építene és mondjuk, bizonyos idő múlva a város tulajdonába átengedné. A hátsó, vagyis Béga folyó menti részen pedig fel lehet állítani egy modern fürdőt. Nagybecskerek város, mely Délmagyarország központja és a vármegye székhelye, ma-holnap 30000 lélek lakossággal fog bírni s így okvetlenül egy modern fürdőre szorul, melynek felépítése ugy a törvényhatóság, mint a városi képviselőtestület első és fő feladata volna. Hiszen a palota elülső ré-

szének bére fedezné a fürdő fenntartását, mely később jövedelmi forrássá is válhatik. Különben erre vissza fogok még térni a népfürdőre vonatkozó folytatolagos cikkemben.

Igy ezen rozoga ózdi nedves épület egy modern palotává átalakulva, nemesak a városnak és a térnek díszére, hanem a polgárok egészségápolására és szórakozására is szolgálna.

Továbbá sürgetni kellene nemesak az új színházépületet, hanem a Múzeum mielőbbi felállítását is, mivel a jelenlegi „Munkács“- épület egy szép napon összedőlhet és az előtte lévő baromfipiacon egyszerre agyonüthet egyszerre 1—200 embert is.

Azonkívül tényleg ideje volna az összes vásári piacokat egy helyre koncentrálni és pedig a vásártérre. A vásártér elejére modern vásárcsarnokot kell építeni, mely a bérbeadandó üzleti helyiségekből és mondjuk a helyi pénzekből önönmagát amortizálná; míg a hátsó részét parkirozni kell. Nem furesa, hogy a baromfi, tej- zöldségpiac, valamint az ipari cikkek és termények mind-mind külön vannak, holott egy helyen lehetne.

A régi kórházi épületet egészen át kellene alakítani egy népotthonná és népszállóvá, nem pedig internátussá. Hiszen Nagybecskereken ugyanis van már két internátus és pedig egy a gimnáziumi fiúk, egy pedig a polgárisiskolai tanulók részére és ez a kettő legalább még 100 tanulót vehet fel. Hisz egy népotthon és egy népszálló két oly intézmény volna, melyek nemesak humanitarius szempontból, hanem kulturális szempontból egy modern város nélkülözhetlen tényezői. A népotthonban lehetne egy népiroda, mely minden tekintetben ingyen tanácsokkal szolgálna, a szegényebb néposztályoknak, továbbá benne legyen egy olvasóterem, például a közművelődési egyesület könyvtára és egy nagy terem közművelődési előadások, felolvasások megtartására. Másik részéből csináltassék egy népszálló, ahol az átutazó szegényebb néposztály csekély díjért éjjeli szállást és teljes ellátást nyerhet.

Dr. Kuszting János.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünneppnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlete“ nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Minek a neve „AGA“ (Gommé)?

AGA-nak egy legjobb minőségű vergé szivarkapapirt hívnak, amelynek minden lapja a szélén gummirozva van, amely körülmény lehetővé teszi a cigarettázónak, hogy egész napi szükségletét egyszerre elkészítse és a kész cigarettákat hordja magával. 80 lapos könyvecske ára 4 fillér.

6:5 b) — 15.4

A papir feltétlen jóságát bizonyítja, hogy hófehér hamuja marad.

HIREK.

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Június 6.

Barométer sülyed 741.7. Délután 1.38 órákor: Hőmérő 23.5 C°. Hőmérséklet: Maximum 5-én 23.8 C°, min ma reggel 12.0 C°. Csapadék — harmat. Felhőzet: Nb10. Szélirány és erősség: Su. Jólát a következő 24 órára: Változó, sok helyütt csapadék, zivatarok, hűvösebb.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctől reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctől; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = baráncfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **A koronázás évfordulója.** Június 8-án, hétfőn lesz 47-ik évfordulója, amely alkalmából a róm. kath. plébánia-templomban ünnepi istentisztelet lesz, amelyre hivatalosak a hatóságok, testületek és intézetek.

— **Miniszteri biztosi látogatás a kisegítő iskolában.** A helybeli áll. kisegítő-iskolát pénteken d. e. meglátogatta Berkes János miniszteri biztos a Gyógy-pedagógiai Szaktanács előadója. A biztos az iskola mind a három osztályában meghallgatta a gyermekek felelését, megtekintette a kézimunkakiállítást s az iskola vezetését és gyermekek oktatását illetőleg teljes megelégedésének adott kifejezést.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága az időközben összegyűlt ügyek elintézésére június hó 15-ikén d. e. 10 órákor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlést előkészítő állandó választmányi ülés június 13-ikán d. e. 10 órákor lesz.

— **Ülések a városnál.** A városházán ma délelőtt 11 órákor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanács-, ipar- és árvaülés volt, amelyen folyó ügyek kerültek elintézés alá.

— **A főgimnáziumi önképzőkör évzáró ünnepélye.** Folyó hó 7-én tartja a főgimnáziumi ifjuság önképzőköre évzáró ünnepélyét, amelynek műsora a következő: 1. Kurucdalok, előadja az énekkar. 2. Váradi Antal: A tanu, szavalja Bence László VII. o. t. 3. Raff: Cavatina, hegedűn játsza Láng Imre VIII. o. t. zenekar kísérettel. 4. Szemelvények az idej zsengekéből. 5. Viotti koncert, játsza hegedűn Hausladen Árpád VIII. o. t., zongorán kíséri ifj. Králik László VIII. o. t. 6. Gabányi után Jokity: Egy kedves ember, előadja Jokity Vazul VIII. o. t. 7. Jelentés az önképzőkör idej működéséről. 8. Kéler: Vigjáték nyitány, előadja a zenekar. Az ünnepély délelőtt fél 11 órákor kezdődik az intézet tornacsarnokában, amelyre ezuton hívja meg az érdeklődőket az önképzőkör vezetősége.

— **Kiss József-estély.** A június hó 10-én a városi színházban tartandó Kiss József irodalmi és művészeti estély műsora a következő: 1. Kéler Béla: Magyar vigjáték nyitány. Előadja a Zenekedvelők Egyesülete zenekara. 2. Mese a költőről. Leánykáknak előadja dr. Borsodi Lajos 3. Kiss József előadása. 4. Dalok Kiss József költeményeire: a) Hubay Jenő: „Oh mért oly későn...“ b) Nemes Elemér: Hová? c) Székács Aladár: Erdőn. Eneklő N. Lichtenstein Dóra angol kamarai énekesnő, Nemes Elemér zongorakísérete

mellett. 5. Kiss József: Költemény. Szavalja Bielek Piroska. 6. Simon Judith. Melodráma. Irta Kiss József, zenéjét szerzette Hubay Jenő, szavalja Nemes Elemér, zongorán kíséri Herr György. 7. Sarasate Pablo. Cigányótták. Előadja Schuster József, zongorán kíséri Ripka Imre. 8. Dalok. a) Cornelius Péter: Egy lángoló seb... b) Moszkowski: Schlaflied. c) The Cooper o'Fife: Old Lowland Ballad. Eneklő N. Lichtenstein Dóra, Nemes Elemér zongorakísérete mellett. 9. Wagner: Tannhäuser induló. Előadja a Zenekedvelők Egyesülete. 10. Estély után a kaszinóban köz- vagy étlap szerinti vacsora az író tiszteletére. Jegyek előre válthatók Mangold L. könyvkereskedésében.

— **Köszönet.** A köztisztviselők fogasztási szövetkezete üzlethelyiségében elhelyezett árvaházi perselyben 3 K 63 f gyűlt össze. Az adományozóknak és a gyűjtés szives eszközöléséért ezuton mond hálás köszönetet az árvaházegylet elnöke.

A június hó 10-én a kaszinóban Kiss Józsefnek átadandó ajándékhoz újabb hozzájárultak: Torontálmegyei Takarékos és Hitelbank 50 K, dr. Pollák Győző 10 K, Vámos Ignác 10 K, dr. Steiner Gyula 5 K, Ehrenstein Győző 5 K. Összesen 80 K, mit köszönettel nyugtat Szalay lelkész.

— **Éjjeli tűz.** Ma éjszaka erős tüzlárma verte föl álmából a várost s pontban 12 órákor nagy erővel robtak végig a tűzoltócsik az Aradázi-uteán. A Popovics Pécsi-féle ház hátsó részében lévő istálló padlásából erős tüzlángok csaptak föl s erre lett figyelmes a toronyőr. Az istállót a város bérlő s a katonai gépfegyverosztály törpe lovai voltak benne elhelyezve, amelyeket azonban még a háziak idejekorán kiengedtek az istállóból. A tűz ismeretlen okból keletkezett s rövidesen az egész tető lángborult. A padláson felhalmozott szalma és zab is teljes erővel égett. A tűzoltóság nyomban kivonult a tüzhöz s nagy erőfeszítéssel látott neki a munkának. Az oltás nehéz és fáradságos volt, de 2 órára már lokalizálva volt a tűz. Az istálló teteje mindazonáltal egészen leégett, sőt be is dőlt. A kár jelentékeny.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári áll. segélyezett siketnémaintézet felügyelő-bizottsága a f. évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételtí folyomódhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnémaintézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál-, és Krassó-Szörényvármegyék területén laknak. A felvételt az intézet felügyelő-bizottságától kell kérni, a kérvény azonban az intézet igazgatóságánál nyújtandó be. A kérvényhez csatolandók: keresztlevél vagy születési anyakönyvi kivonat, a gyermek siketségét igazoló tisztiorvosi bizonyítvány, a himlőoltási bizonyítvány, hatósági kimutatás a család- és birtokállapotról és esetleg szegénységi bizonyítvány, amelynek csatolása esetében a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. A kérvényeket legkésőbb június 15-ikéig kell beküldeni a temesvári siketnémaintézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **Jégverés.** Mint Katalinfalváról jelentik, ott pünkösdi vasárnapján nagy jégverés pusztított, amely mintegy 200 katasztrális holdnyi buzát elvert. A földek még másnap is jéggel voltak borítva. A jégverte buzaföldeket a károsult gazdák most fölszántják, hogy másképp hasznosítsák a földet.

— **A tűzoltótestület közgyűlése.** A nagybecskereki önkéntes tűzoltótestület folyó hó 14-én délelőtt 11 órákor a volt esküdtzéki teremben rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Az alparancsnoki állás betöltése és esetleges indítványok.

— **A rossz gyomornak s az étvágytalanságnak** nagyon sok esetben székrekedés az okozója. A budapesti Szent Rókus-kórház főorvosai már a múlt század hetvenes éveiben megállapították, hogy a természetes Ferencz József keserűvíz rendkívül kedvező összetételénél fogva bármiféle szorulásnál mint kitűnő hajtószer megérdemli a legmelegebb ajánlást. — A Ferencz József viz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Háztulajdonosok,** kik fekvőségeiket renováltatni akarják, ne mulasszák el, hogy a legelőnyösebben ismert Kronsteiner Károly cégtől (Wien, III. Hauptstrasse 120) árjegyzéket és festék-mintalapokat kérjenek. Ezen cég különlegességei mint: méz- és homlokzathfesték már előzetesen festett homlokzatok, valamint emailfesték, eddig festetlen épületek, továbbá fafalak, kerítések stb. és belső ehlyiségek részére, eddig utól nem ért tulajdonságaiknál fogva, folyvást fokozódó keresletnek és közkedveltségnek örvendenek.

— **A „Sanitas“-szanatórium Verseczen** f. évi május hó 1-én kezd meg két évi eredménydus működés után a harmadik gyógyidényét. A szanatórium dr. Méhes Lajos igazgató-orvos vezetése alatt áll és a dr. Lahmann módszere szerinti fizikális dietikus gyógymódhoz szükséges legmodernebb gyógyeszközökkel rendelkezik. Eredménynyel gyógykezeltek különösen a következő betegségek: az idegrendszer, a légzési, vérkeringési és emésztési szervek bántalmái, mindennemű női betegség, a vese, hólyag, húgyvese és dűlmirigy bajjai, alkati bajok, a mozgási szervek bántalmái, csusz, köszvény, a váltóláz és annak következményei. Gyenge, vérszegény és a kifejlődésben visszamaradt gyermekeknek feltűnő eredmények érhetők el. A szanatórium a hegyek alján egy nagy kiterjedésű gyönyörű parkkal körülvett teljesen pormentes levegőjű helyen fekszik, a kor igényeinek megfelelő komforttal van berendezve, a gyógyvendégek elsőrendű ellátás és ápolásban részesülnek mérsékelt árak mellett. Kimerítő prospektust küld kívánatra a szanatórium igazgatósága.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Schleczyk Mihály rk. kéményseprő és Posner Anna rk. — Grubacski Csedimir gk. földműves és Tabacski Emilia. — Pollinger Márton rk. es. és kir. őrmester és Ples Mária rk. — Weber Vilmos rk. szabósegéd és Deininger Anna rk. — Tüll Mátyás rk. kőműves és Frei Borbála rk. — Erszki Dusan gk. földműves és Dabity Emilia gk. — Fritz József rk. mészárossegéd és Dinger Magdolna ev.

Születések: ifj. Péter Pál rk. nap-számos, fiu. — Vantsik Aladár rk. órász és ékszerész, fiu. — Bányai István ref. postaszolgá, leány. — Hoffmann Gáspár rk. ács, fiu. — Geiger Ede rk. nyerges, fiu. — Paszternák Jakab rk. kárpitos, fiu. — Jeneckov Vasza gk. földműves, leány. — Posztós Sándor ref. cserépvető, leány. — Balogh István rk. timar, fiu. — Hirman György rk. vasuti fékező, leány. — Bajusz Antal rk. vasuti fűtő, leány. — Handler Jakab izr. gabonakereskedő, fiu. — Krumenacker János rk. vasuti kalauz, fiu. — Kobilarov Milán gk. kereskedő, fiu.

Halálozások: Kollarich Gáborné rk. 25 éves, hasihagymáz. — özv. Milja Györgyné gk. 70 éves, szívhűdés. — Rauschán Ignác rk.

CRIKVENICA

(CRIKVENICA).

Nagy gyógyhatású górvé y és a górkórnál, az idegrendszer betegségeinél, vérszegénység, apórnál, női betegségeinél, elhíjasodásnál és idült rheumatizmusnál. Mint klimatikus gyógyhely páratlan maláriánál, influenzánál és minden hurutos betegségnél.

Modern fürdők nap-, homok- és szabad tengeri fürdőre.

tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely,

396—15.5 az Adria partján (Fiume mellett).

Egy-üli belföldi tengeri fürdő. Mesés homok plázs. A partot körülbelül 300 méternyire finom homok borítja és oly sekély, hogy gyermekek minden felügyelet nélkül is fürödhetnek.

Kimerítő prospektust küld: A FÜRDŐ-BIZOTTSÁG.

21 éves kőműves, tudóvész — Roschul Jánosné gk. 77 éves, aggkór. — Réday Erzsébet ref. 12 éves, tüdőlob. — Morosán Dusan gk. 10 éves, kanyaró. — Vazul Jakab gk. 36 éves napszámos, vízbefulladás. — Kécsi Tivadar gk. 65 éves községi jegyző, agyuta.

— **Amateur fényképezőknek!** Általános elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 9 es. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmetve küld a cég. (b)

Sport.

× **Torontáli athléták diadala.** Az aradi délkerületi szövetségi bajnoki versenyen a Torontáli Athletikai Club két jeles athlétája szép eredményt ért el. Radó Gyula a rudmagas-ugrásban 2 m. 98 cm.-es ugrással ezüst érmet nyert, Szenessy pedig a 100 yardos futásban a bajnokságot nyerte el 10.6 mp. alatt.

Törvényszék.

§ **Elített ügyvéd** címmel április elsejei számunkban megírtuk, hogy a nagybecskereki kir. törvényszék dr. Zsupánszky Szlavkó nagybecskereki ügyvédet, amiért a „Beeskerecske Novine” c. szerb hetilapban sértő cikket irt a Nagybecskereki Szerb Takarékpénztár ellen, becsületsértésért 200 korona fő- és 60 korona mellékbüntetésre ítélte. A szegedi kir. tábla tegnap tárgyalta az ügyet s Zsupánszky Szlavkot fölmentette.

Heti rovat.

— június 6.

Budapesten a mult napokban a hivatalos hatóság számszerint hatvan kínait állapított meg, akik apróbb csoportokba elszórva laknak a főváros más-más részein. A kémkedés gyanujával bántották meg apró személyüket s a pesti utca ezen sápadt és sárga fényfoltjai bizonyára ijedt zavartsággal néztek össze s bántotta őket, hogy egyszer — tolmács útján — mégis meg kellett nyilatkozniuk az európai ember előtt s a fénytelen, tompa tekintetükkel többé nem takarhatták el rejtett személyük és kilétük titkait, emberek szeme ezuttal már nem a színes papírajátékaikat kereste, hanem eddig érdektelen lényük rejtelmességébe tolakodott be. Bemondták neveiket, illetőségi helyüket s ezzel a nyilvántartottak sorába léptek. Hatvanan voltak összesen, csupa egyforma arcu, egyformán hasított szemű, egymáshoz mindenben hasonlító kínai, akik otthon Ázsiában sok milliónyi tömegben élnek s mindegyikük egymástól csak annyiban különbözik, mint a fűszál a fűszáltól vagy a falevél a falevéltől. Az elnyomott és visszatartott néptömeg menekültjei ezek, akik lelkében kihajnalodott az egyéni öntudatraébredés gondolata s a szegénységük kiemelte őket a tömegélet fullasztó kapasából. Mindegyikük, aki átjött Európába levegőt szivni, azt a reménységet hozta magával, hogy egy kis vagyoni jólét biztosításával, viszontlátandó hazájában a primitív társadalom elviselhetőbb helyet fog adni számára. Az állami sors megindította bennük az emberi erőket s kigyúlt szemükben egy csöppnyi láng, amely megtétette velük az ezermértöldes utakat a földi területen s ezzel az emberiesedés útján az első lépést. Az első, aki közülök először jött érintkezésbe komolyan a kultúrával, talán az volt, akit halálra gázolt egy autotaxi az Andrassy-uton. Ez volt a pesti kolónia első

halottja. Azt mondják, nagyon szép volt a temetése s a többi társai gyászuk jeléül egy napon át nem árultak. Azóta már Nagybecskereken is meghalt egy kínai nő. Tsang Pinnek hívták s a sorsa ugy akarta, hogy a gyermekét nem engedte Európában megszületni s az anyja is meghalt. Egy helybeli kis vendéglőben halt meg s a vértelen fehér arca egy árnyalattal sem lett sárgább, társai pedig szomorúan körülállták s valami vinnyogó hangon imádkoztak. A temetésén nem volt pap s egy helybeli temetőben hantolták el. Nehány nap múlva már az egész kis csoport elhagyta a várost.

Akkor sokat néztem ezeket az embereket s kíváncsian kutattam a tekintetüket, amely értelmetlenül s közönyösen simult bele a térbe s csak néha akadt meg az emberen félénk bizalmatlansággal. Fenséges és nagyszerű nyugalommal az areukon, a mint mögötte állnak minden legapróbb érzésnek és indulatnak, szinte hipnotizáló. Mindaz, amit ma mesterséges és kényelmetlen eszközök árán flegma címén magunkra veszünk, ezekben az emberekben olyan természetes és közvetlen erővel jelentkeznek, hogy már magában véve idegesítő. Egy lármázó és nyugtalan embercsoportban megáll egy alig hat éves kínai fiúcska s éles késekkel oly biztos nyugalommal labdázik a feje fölött, mintha botokkal dobálódna. Monoton keleti muzikát dudol hozzá s az tartja ritmusban egész játékát. Kiszámíthatatlan s mérhetetlen az erő, amely szunnyadva nyugszik egy-egy kínai testében s nem volna kívánatos, ha ezek a nyugvó energiák egyszerre felszabadulnának a sok milliónyi kínaiakban. Emberek, akik azt az arezint viselik, amit mi halálunkkal veszünk föl s akiknek a halál sem olyan nagy dolog, hogy érdekes volna miatta megváltozni...

(zt.)

TÁVIRATOK.

A HERCEGPRIMÁS BIBOROSI KALAPJA.

Budapest, június 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ma délelőtt adta át a Burg-kápolnában Ferencz Ferdinánd trónörökös a király képviselőjében Csernoch János hercegprimásnak és Pfiffli bécsi herceg-érseknek a biborosi kalapot.

A CZEGLÉDI MANDÁTUM.

Budapest, június 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Czeglédről jelentik, az ottani függetlenségi párt tegnapi jelölő gyűlésén Károlyi Mihály grófnak ajánlotta föl a jelöltséget, aki azt el is fogadta. A munkapárt hír szerint Nemeskéri Kiss Miklós földbirtokost lépteti föl.

AZ ALBÁN FORRONGÁS.

Budapest, június 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából sürgönyzik: A „Giornale d'Italia” című lap arról ad hírt, hogy a szerbek és montenegróiak részéről erős csapatmozgalmak észlelhetők az albán határon. Ugyancsak arról tud a nevezett lap, hogy e csapatmozgalmakkal szemben Ausztria-Magyarország megfelelő intézkedéseket tett.

NESTLÉFÉLE
régbevált GYERMEKESZT

Próbadobozokat, valamint orvosi röpiratot a gyermeknevelésről díjtalanul küld a **HENRI NESTLÉ** cég, WIEN, I Biberstrasse 114/P.
453-104

Budapest, június 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Dibrából sürgönyzik, az albán határról heves ágyudörgés és puskaropogás hallatszik. A katolikus albánok százával menekülnek át szerb területre. A fölkelők a katolikus albánok falvait fölglyujtották.

GYÓGYSZERÉSZSZTRÁJK BUDAPESTEN.

Budapest, június 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A maga nemében eddig páratlan sztrájk tört ki Budapesten. Ma ugyanis kitört a gyógyszerészsztájk s 270 gyógyszerész sztrájkba lépett, mert főnökeik nem teljesítették követeléseiket.

A HÁMORY—MLADIN-PÖR.

Budapest, június 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Aradról jelentik, a bíróság a Hámory—Mladin-pörben ma délután megszövegezi a kérdéseket s azután a tárgyalás folytatását hétfőre halasztja. Hétfőn lesznek a perbeszédék s ugyancsak hétfőn lesz ítélet is.

A NAGYHÖFLÁNYI TORONYBÓL.

Budapest, június 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A sopronmegyei Nagyhöflány községe egyszerre kezd kiemelkedni az ismeretlenségéből s világszenzációvá teszi egy örült szerelmes legény Tomsics János a vérengző legény, aki vérengzése után a nagyhöflányi toronyban ütött fészket, még mindig uralkodik a toronyban s folytatja garázdálkodását. A hatósági emberek, esendőrök nem férnek hozzá, mert az örült legény folyton lövöldöz. Tegnap délután Tomsics bátyja és a templomszolga, megkísérelték, hogy közelébe férkőzzenek, de véres fejjel voltak kénytelenek visszavonulni, mert Tomsics rájuk lövöldözött s mindketten megsebesültek. Ötven esendőr ostromolja a toronyt, de eddig eredménytelenül. Ma hajnali 4 órakor a esendőrök sortűzet adtak Tomsicsra, de hiába. Tomsics úgy látszik készült erre a manőverre, mert jól felszerelte magát töltényekkel, több sonkát és több rud szalámit vitt föl magával a toronyba. Ma délelőtt 11 órakor Tomsics még nemzeti zászlót is tűzött a toronyra. Az örült eddig három embert megölt s tizenkilencet megsebesített. Krauscherék leánya: Hermina eddig nem halt meg s a bécsúj helyi kórházban fekszik. Állapota javult is s azt hiszik fölglyógyul. Ellenben Timhoff Jakab, aki a Krauscher-család segítségére sietett s akit Tomsics golyója megsebesített, ma meghalt. Ma reggel Kismartonból az alispán vezetésével bizottság ment Nagyhöflányba, de nem tudtak a torony közelébe jutni, mert Tomsics folyton lövöldözött. Érdekes, hogy két fischamendi pilóta ajánlkozott,

70-522

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál különösen hatásos. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kisgyógyászati készítményekben és gyógyszerüzletekben. SCHULTES AGOST. Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat. Budapest, V. Ródtörzs-párt 2.

hogy repülőgépen megközelítik a tornyot s egy palackból olyan folyadékot öntenek a toronyba, amely lehetetlenné teszi az őrlötnek, hogy a toronyban maradjon.

A GÖDÖLLŐI MERÉNYLET.

Budapest, június 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti esküdszék ma tárgyalja Herz Tivadar magánhivatalnok bűnügyét, aki Weisz Leó műhimzöt kicsalta Gödöllőre Fenyvesi Emil színesz bérelte villájába s ott revolverrel megtámadva, kiakarta rabolni. Weisz azonban legyűrte Herzet s átadta a rendőrségnek. Ma délelőtt a vádlottat, Fenyvesi Emilt s a többi tanukat hallgatták ki. Ítélet délután lesz.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, június 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli záratkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 777.50, Osztrák Hitel 603.50, Koronajáradék 80.10, Osztrák-Magyar Államvasut 686.50, Jelzáloghitebank 402, Leszámitoló Bank 489.50, Hazai Bank 276, Magyar Bank 492.50, Kereskedelmi Bank 3570, Rimamurányi 613, Salgótarjáni 676, Általános Kőszénbánya 1003, Közuti Vasut 590.50, Villamos Vasut 316, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	12.85
Buza (1915 áprilisra)	13.04
Rozs (októberre)	9.49
Zab (októberre)	7.87
Tengeri (júliusra)	7.64
Tengeri (augusztusra)	7.77
Tengeri (1915 májusra)	7.32

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsde-forgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1914. június 4.

A budapesti értéktőzsde a legutóbbi héten is az utolsó hetek kedvetlen hangulatának hatása alatt állott, amihez még a külföldről érkező állandóan nem kielégítő jelentések járultak. Különösen a párisi piac lanyhasága van erős visszahatással csaknem az összes európai tőzsdékre, míg New-Yorkban még mindig a mexikói krízis és egyúttal csak úgy mint a kontinensen az ipari konjunktúra stagnálása — hanyatlás már nem igen lehet — járul. A tőzsde forgalma ennek megfelelően aránylag csekély, a forgalomba került értékek átváltozásai nem jelentékenyek, az irányzat inkább lanyha. Említésreméltó érdeklődés ugyyszólván egy papir iránt sem mutatkozott.

A bankpapírok közül aránylag tartott ezidő szerint a magyar bankrészvények árfolyama, melyekben ugylátszik, a jelenlegi időpontot fedezésekre használták fel. Ezzel szemben feltűnően lanyha volt a magyar hitelrészvény, amit általában azzal magyaráznak, hogy az általános rossz viszonyok a bankok üzletmenetére is kihatással vannak. Egyéb bankrészvényeink árfolyama is lemorzsolódott.

Ipari papírokból kevés üzlet fejlődött ki, valamivel élénkebb kereslet mutatkozott Fegyvergyári részvények iránt külföldi megrendelések hírére, továbbá Ganz-Danubius-részvények iránt. Szénértékek el voltak hanyagolva.

A városi villamosvasuti-részvények átmenetileg a tervezett tarifaemelésre való tekintettel magasabb árfolyamokon képezték adás-vétel tárgyát és erre való tekintettel átmenetileg a Közuti vasuti részvények árfolyama is emelkedett. Ez utóbbi részvényeknél azonban az emelkedés utóbb teljesen veszendőbe ment.

Feltűnő volt a járadékpiac lanyha irányzata. A 4%-os magyar koronajáradék napokon át 80.—K árfolyama alatt is kötött.

A gabonatőzsde hausse-mozgalma eleinte kedvezőtlenül befolyásolta az irányzatot, de a gabonárak esikkenése sem volt képes jobb árfolyamokat előidézni.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert hivatalos értesítés szerint kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az őszi tömegforgalom alkalmával beállható kocsihány enyhítésére s illetve a sóhiánynak elejét veendő, a f. é. június hó 1-től f. é. augusztus hó 15-ig terjedő időben szállítandó s bementetlenül feladásra kerülő sóküldeményekre a magyar királyi államvasutak vonalait illetőleg a következő díjkezelvényt engedélyezte:

a) kocsinkint és fuvarlevelenkint legalább 10.000 kg-ért való díjfizetés mellett az V—b. kivételes díjszabásnak 10 (tíz) százalékkal rövidített díjtételeit;

b) kocsinkint és fuvarlevelenkint legalább 15.000 kg-ért való díjfizetés mellett az a) alatti mérsékelt díjtételek alapján eredményező fuvardíjból kocsikihasználási jutalék fejében kocsinkint három korona engedményt.

Ezen intézkedésnek az a célzata, hogy az érdekeltség őszi sószükségletének f. é. augusztus hó 15-ig való elszállítására ösztönöztessek.

Nyiltér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Rohits!

Tempel -forrás. Szénásvány, diétetikus, idős asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria Legteljesebb gyógyforrás. — Indikálva: idős gyomorhurtnál, aszkaridománál, Bright-féle vesebajnál, lépdegénál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknek, a légutak hurutos bántalmánál.

Donati A maga nemében a leggyógyosabb, szénásványos legeredélyesebb hatással. Főképpen indikálva: idős bálhurstnál, obstitipónál, epekövénél, elhízásnál, hajlamnál, oszánál és cukorbetegségnek.

Legdusabb, természetes magnézium-glaubersósforrások.

Főraktár Magyarország részére:
Hoffmann József, Budapest V., Bathory-utca 8.

432—76

Nyomdásztanonc

aki legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett, fizetéssel

azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

553—x 17

Hirdetések.

Legjobb, legolcsóbb

szőlőmolyirtószer „Kochillin“

mert

A KOCHILLIN nem csupán az élő kukacot öl meg, de a petéket is, a molypillét pedig a további peterakástól elriasztja.

A KOCHILLIN teljesen mérgegmentes, az emberi szervezetre ártalmatlan, a permetezés minden óvintézkedés nélkül végezhető.

KOCHILLIN -nel minden időszakban, az időjárásra való tekintet nélkül lehet permetezni.

KOCHILLIN nem égeti el a zsenge fűrtöket (mint pl. sokszor a nikotint).

KOCHILLIN nem piszkolja be a fűrtöket (esemegszőlőnél fontos).

KOCHILLIN a szőlőmoly nyálából szőtt pókhálószőru fonalakat oldja, a fészket elpusztítja és a fészkekben lévő hernyót megöli, így a legrejtettebb helyekre is behatol.

A KOCHILLIN lisztharmat (Oidium) ellen is hatásos védelmet nyújt (Lásd szakvéleményt).

A KOCHILLIN jól tapad, így a fűrtöket állandóan védi.

A KOCHILLIN 1 kgr.-os csomagokban, kemény téglalakú darabokban állítatik elő. 2 évig is eláll anélkül, hogy ható erejéből veszítene.

A KOCHILLIN vízben könnyen oldódik, üledéket nem hagy, így a permetezés csarot el nem zárja.

Ára kilogrammonként 4 korona.
Egy holdra 3—4 kgr. elegendő.

Megrendelhető és bővebb felvilágosítással szolgál a
Gabonakereskedelmi r.-t.
Kochillin osztályánál: Budapest, V., Nádor-utca 20.
Viszontelárusítókat keresünk!!

„TOMATIN“

a legjobb növénytetűirtó szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít.

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K,
egy próbaiüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 I.

Viszontelárusítók kerestetnek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.
Nagyobb megrendelésnél árengedmény.
435—x 34

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

64 C° hőfokával és radioktivitásával
rheumát, ischiást, izzadmányokat, csonttöréseket

páratlan eredménnyel gyógyít Lipik-fürdő.

Prospektust ingyen küld Cipik hév- és iszapfürdő Igazgatósága.

528—10.6

Alkalikus thermájával hurutokat, gyomor-, cukor- és vesebajokat

Jódtartalmu forrásával gyermekbetegségeket, alkati bajokat és érelmeszesedést

lvó-, fürdő- és iszapkurák, diétás konyha, fürdőkkel egyesített penziórendszer.

Páratlan a maga nemében
RUSZANDA
GYÓGYISZAP FÜRDŐ

bármely más nemzetközi fürdőt is felülmúl

Vasut-, posta- és térviradialomás
Délmagyarország, Melenoze (Torontálvármegye).
Nyitva május hó 15-től szeptember 15-ig.

4 modernül berendezett 74 szobából álló szállóval.
A fürdőn orvosi szaktekintélyek rendelkeznek.

Javalva: Kőszvény, idült izületi rheuma, seropulosis minden alakjában, kenőgyógyomódnak ellenálló bőrbetegség, psoriasis és prurigoan vérzésben szenvedő nők, idegbetegség, esontbántalmak. Carias Neorosisnál és idült lue bántalmaknál biztosan gyógyít.

Künnő jó magyar konyha, valódi hamisítatlan borok, olvasó- és zongoraterem, tekeasztal és tokepálya, nagy virágos és árnyékos park padokkal. Naponta cigányhangverseny tartatik. Prospektust kívánatra díjtalanul küld a 452-10.3 Fürdőigazgatóság.

452-10.7

Alibunári járás főszolgabirjától.

1960-914. szám.

694-3.2

Pályázati hirdetés.

Szamos községben üresedésben levő, illetve jelenleg helyettesel betöltött községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

Évi 1600 korona fizetés és 240 korona lakbér; megválasztásától számítandó és 5 évenként 4-szer ismétlődő 140 korona korpótlék és 2 öl kemény tűzifa.

Pályázni óhajtok szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. é. június hó 30-áig nyújták be az alibunári főszolgabiroshoz.

A választás napját később fogom kitűzni. Alibunár, 1914. évi május hó 31. napján.

Radonits, főszolgabiró.

Makulaturapapir

olcsó áron kapható

= e lap kiadóhivatalában. =

635 x 5

„Utmutató”
Vasuti menetrendkönyv

A magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve.

Tartalmazza a magyar, közös, osztrák, külföldi vasutak és h. j. menetrendjeit és menetárait, a közvetlen vonatcsatlakozásokat, utirányokat, a bérkocsik viteldijszabását.

Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal, Budapest, IV. ker., Régi posta-utca 4.

294-11.6

Asztalosműhely megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Nagybecskereken, Tomasoóczki-utca 3. szám alatt (Gabona-tér sarkán) a Jakobovics-fele vendéglő udvarában

asztalosműhelyt nyitottam,

ahol is minden e szakmába vágó munkák, u. m.: butorok, konyhaberendezések, épületmunkák stb. készítését elvállalom, ugyszintén javításokat is.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel (647-33

Fenyvessy János

asztalosmester.

Drezdai Gázmotorgyár r. t.

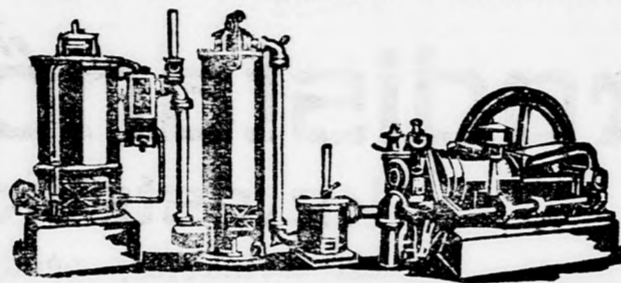
Ezeiött Moritz Hille Középméretű és legnagyobb motorgyára

Vezérképviselő 36-51.16

Kalmár Ernő

gépészmérnök

Budapest, VI., Podmaaiczky u. 4. — Telefon 22-76.

Motorkok minden nagyságban.

Benzin-, gáz-, petroleum-, nyersolaj-, földgáz-, Diesel- és szivógázmotorkok.

Mérnöki kiküldés és költségvetés díjtalan.

36-51.16

Császárfürdő Budapestben. — Nyári és téli

gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévívíz radioaktív gyógyforrása; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére Török-, hó- és márványfürdők; hőleg-, szén-savas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés. Jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

233-14.5

az igazgatóság

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3. 10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, szintegy felöltőszövetet, turistalódot, selyemkamarant, női kosztüm szöveteket stb. gyári áráknál kevesebb, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetkészletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legújabb árak. Örökös választék. Mintául, ügyes kivétel, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen triss árúban

Független, szép fiatal orosz hölgy 150.000 K hozomány, később még nagyobb örökség,

azonnal férjhez menni óhajt.

Vagyon, vallás mellékes, de csakis komoly ajánlatokra válaszol „Hymen“, Berlin, Elisabethstrasse 66. 578-55

Ha lakását, hivatalát, avagy egyéb helyiségeit kifizetni akarja, forduljon bizalommal

modern szoba-, cim- és műfestőhöz.

Jutányos árak mellett vállalko e szakmába vágó minden munkát az egyszerűtől a legfinomabb kivitelig; modern japán, egyeb külföldi és magyar stílusban, a legprecízebb kivitelben, személyes felügyeletem és közreműködésem mellett.

Mintalapjaim a legkényesebb izlést is kielégítik, de speziel tervezetekkel is szolgálok — Vidékre is elmegyek. — Megkeresések

Eck János

modern szoba-, cim- és műfestőhöz intézendők.

Lakia: Nagybecskereken, Német-utca 134. (Saját ház). 607-108

ELŐPATAK
GYÓGYFÜRDŐ

Dr. Wesselszky Gyula egyet. m. tanár ur bizonyítványa szerint, nagy mennyiségű rádiumot tartalmazó viz. Természetes szénsavas (nauheimi) fürdők.

Kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, máj- és lépajoknál, kőszvény és csuznál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek. A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, szelvénye a megfelelő és itt feltalálható kisegítő gyógyeszközökkel (meleg- és hidegfürdők, vizgyógyászati kezelés, massage, svédorna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel. Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy- és zenedijnak fele fizetendő, lakások 500. al és ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús, égvényes, vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság

675-6.2

„Club” cigarettapapiros

csak az itt lenyomott védőjeggyel valódi

Mindegyik csomagocská teljes 100 lapot tartalmaz.

Utánzásokra, melyek mind csekélyebb minőségűek, fölhljuk a vevőközönség figyelmét!

23-40.16

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alvételzavarok, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vérítélés aranyt és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles hátszernek évszázad óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.-
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti és a Moll féle iratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedőzölési szer köszvény, csúsz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszékküldés
Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidékimegrönd-ilesek naponta postautánvét mellett teljesítetnek
A rakdárban lezárt hátdorsotlan MOLL A. aláírású és védjegyvel ellátott készítményeket kérni.
40-62.28

PREMIER
a világ legelső gyártmánya

Diszárjegyzék ingyen.
Képviselő:
Schuber Jakab
Nagybecskerek.
522-54

3 Zimmer Möbel,
Pianino, Kücheneinrichtung, Waschgeschirre etc. wegen Übersiedelung sofort zu verkaufen
Alkotmány-utca 20.

Jugyon ADUNK HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZES BETÖRÉSMENTES ÚJ PÁNFELI
TAKAREKPERSELYT BARKINEK

Jugyon
PESTMEGYEI TAKAREKPENZTÁR
BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA

HÁRSFALVA GYÓGYFÜRDŐ KLIMATIKUS GYÓGYHELY

Vasuti állomás. Posta és távírda. 280 méter magasságban fekszik a Tenger színe felett. Fárdőidény május 1-től szeptember 30-ig. Gyógyfürdői forrás, ónozás hársfa- és lenyőrdők. Könyvelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidrogén-gyógyintézet, nő- és fenyőbőlgőző terem (szahalatorium), savanyúvizes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kúttól vonóvágók. Gyógyvíze különösen hatásos tüdőbajok, malária (mocsáriás), gőghőrg- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut, specifikus a görvélies osontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nekés légség, hipocondria, vörbajok, köszvény, görvél, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavarnaknál. — Részletek felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság. Hársfalva (Beregmege). 660-8.8

Intelligens kisasszony
1-2 gyermek mellé állást keres.
Vidékre is elmegy.
Szíves megkeresések „Kisasszony” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek.
688-32

Olcsó konviktus Nagybecskereken.
A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület védnöksége alatt álló polgári és felső kereskedelmi iskolai fiúnevelőintézetbe a felvételi díj 40 K. — Havidíj 38 K.
Különösen azon szülőknak ajánlható, akik gyermekeikkel a magyar nyelvet is elsajátíttatni akarják.
Bővebb felvilágosítással szolgál
Erdős Béla tanár Nagybecskerek
624-x 10

Eladó ház.
A Gimnázium-utca 498/16. számú ház eladó.
Bővebb felvilágosítást ad **Tolveth Oszkár** a „Népbank” főkönyvelője.

Irodistanó kerestetik,
aki a magyar, német, lehetőleg szerb nyelvet is bírja. Írásbeli ajánlat az ismert nyelveken megírva, az
Első Magyar Torontáli Szőnyeg- és Bútor- szövetgyárhoz Nagybecskerek, kéretnek.
687-33

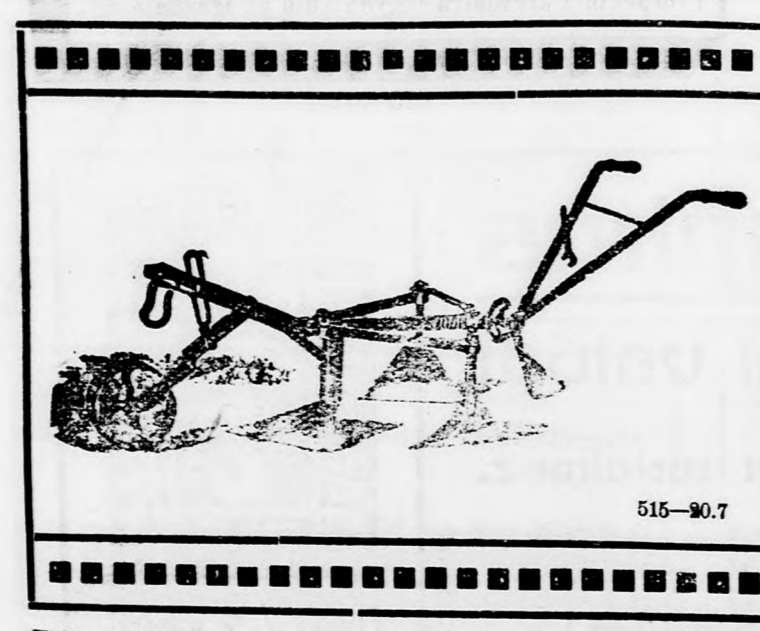
Kitűnő zongorákat
csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.
Olcsó árak, részletfizetésre is.
Régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.
WEISSER ADON,
orgona-építő és zongorahangoló,
a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője
Nagybecskerek, Gizella-part 6.
512-10.7

SZLIACS ACÉLFÜRDŐ FELSŐ-MAGYARORSZÁG
Egyedül ismert szén-savdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra. Idény május 15-től szeptember 30-ig. Felülmúlhatatlan vészegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkáság után. Mint fürdőorvos Dr. Nádossy István igazgató-főorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Odebergen át 5 óra, délről Budapestten át szintén 5 óra. Szliacsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás, valamint lakás-árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a:
485-10.7
Fürdőigazgatóság, Szliacson (Zólyom-m.)

Vizgyógyintézet
az összes modern gyógysegédeszközökkel **Eggenberg Graz mellett.**
Főorvos dr. Grossmann, volt egy. tanársegéd.
545-14.9

Eladó.
Egy kisebbszerű egyenáramu villanytelep, akkumulátorok és mozgósínház felszereléssel
30 láng kivilágításhoz, olcsón eladó.
Bővebbet Erling Antal műszerésznél Nagybecskerek, Kültelek 185.
656-43

Uradalmak, mezőgazdák, cséplőgép-tulajdonosok figyelmébe!
Mentőszekrény
cséplőgépekhez, valamint a mentőszekrényhez tartozó összes cikkek a belügyminiszteri rendeletnek megfelelően, külön is kaphatók
Melkuhn Dezső drogériájában
Nagybecskerek, Hunyadi-(fő)-utca.
Ugyanott az összes állatgyógyászati, gazdasági és fertőtlenítő cikkek is jutányos áron beszerezhetők.
689-8.1

Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaság
„HAZAI DRILL” párossoru, „HORBÁGY DRILL” páralansoru vetőgépek „NAPOLEON DRILL” kombinált műtrágyaszóró vetőgép, ekék, boronák, répa- és szecsakavágók.
kukoricautetogépek,
ideál kapálóekék és egyéb gazdasági gépek.
— Árjegyzék, leírások ingyen és bérmentve. —